

Scientific journal
PHYSICAL AND MATHEMATICAL EDUCATION
Has been issued since 2013.

ISSN 2413-158X (online)
ISSN 2413-1571 (print)

Науковий журнал
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНА ОСВІТА
Видається з 2013.

<http://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/>

Туранов Ю.О., Рак В.І. Використання ресурсів мережі internet майбутніми вчителями фізичної культури та фахівцями фізичної культури і спорту. Фізико-математична освіта. 2018. Випуск 4(18). С. 161-165.

Turanov Yu.O., Rak V.I. Use Of The Resources Of Internet Network By Future Teachers Of Physical Education And Specialists In Physical Education And Sport. Physical and Mathematical Education. 2018. Issue 4(18). P. 161-165.

DOI 10.31110/2413-1571-2018-018-4-027

УДК 378.147

Ю.О. Туранов¹, В.І. Рак²

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Україна

¹turanov@ukr.net, ²vir1963@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ МЕРЕЖІ INTERNET МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ФАХІВЦЯМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Анотація. Розкрито аспекти використання матеріалів мережі Internet майбутніми вчителями фізичної культури у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка в період 2008/2009 н. р., 2013/2014 н. р., 2016/2017 н. р. Зокрема, досліджено мету використання студентами internet-ресурсів (дистанційне навчання; виконання практичних, курсових і магістерських робіт та ІНДЗ; придбання товарів, спілкування, пошук роботи тощо), засоби електронного спілкування, тривалість роботи в мережі, використання електронних ресурсів університету (сайтів закладу освіти та факультетів, матеріалів Moodle та електронної бібліотеки), доступність мережі Internet для майбутніх фахівців фізичної культури та спорту. Встановлено, що змінилася мета використання internet-ресурсів. За даними дослідження 2017 р. більш ніж утричі зросла чисельність студентів, які розглядали Internet як засіб спілкування (78,6 % – спілкувалися з родиною, 92,8 % – з друзями). Основними засобами спілкування були соціальні мережі «Facebook» (90,5 %), «Контакти» (76,8 %), «Instagram» (33,3 %); комунікаційна система «Skype» (88,1 %), електронна пошта (66,7 %).

Для пошуку друзів використовували Internet 47,6 % опитаних, для пошуку місця працевлаштування – 45,2 %, як засіб заробітку – 14,3 %. Абсолютним лідером серед пошукових систем став GOOGLE.

Електронні ресурси навчальних курсів у системі Moodle використовували 90,5 % студентів, матеріали сайту університету – 54,8 %, сайту факультету – 45,2 %. Виявлено недостатній рівень використання майбутніми вчителями матеріалів головної ресурсної бази – електронної бібліотеки університету (42,8 %).

Встановлено, що від початку дослідження до 78,6 % зріс відсоток студентів, які щоденно працювали у мережі понад 2 год. У 2017 р. лише 6,2 % опитаних використовували Internet менше 1 год.

Матеріали дослідження можуть бути використані науковцями для порівняння й узагальнення даних у закладах вищої освіти.

Ключові слова: вчитель фізичної культури, мережа Internet, електронні ресурси, засоби спілкування, Moodle.

Постановка проблеми. Реформування вищої школи, формування професійної компетентності майбутніх фахівців передбачає використання сучасних інформаційних технологій. Тому комп'ютерна техніка є одним із актуальних засобів модернізації підготовки студентів за різними спеціальностями, у тому числі – 014.11 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт.

Аналіз актуальних досліджень. Різноманітні аспекти використання комп'ютерних технологій у процесі підготовки фахівців фізичної культури і спорту досліджували Вовк В., Огірко І., Чуканов А., Чухланцева Н. [7] (програмування і управління підготовкою фахівців); Волков В., Канішевський С., Наумова Н., Човнюк Ю. (комп'ютерні технології підготовки студентів); Саламаха О., Шандригось В., Шандригось Г. [8] (особливості використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі) і ін.

Зокрема, дослідники визначили основні напрями використання інформаційно-комунікаційних технологій у галузі фізичного виховання і спорту [7]: навчальний процес, спортивне тренування, спортивні змагання, оздоровча фізична культура, спортивний менеджмент. Теоретичні засади щодо впровадження комп'ютерних навчальних тренажерів, рекомендації для їх практичної реалізації розкрито у працях Генсерук Г. [1] і ін.

Результати розробки та запровадження в практику підготовки фахівців фізичної культури і спорту нових навчальних дисциплін і комп'ютерних програм запропоновано у публікаціях Кашуби В., Івчатової Т. [3], Лядської О. [4], Малікова М., Богдановської Н., Кузнецова А. [5] і ін.

У той же час, Шандригось В. визначив причини, які заважають впровадженню комп'ютерних технологій вчителями фізичної культури [2, с. 71]:

1. Вважаю це непотрібним для моєї роботи (10 %).
2. Недостатня матеріальна база школи (60 %).
3. Незнаю, де отримати такі програми (18 %).
4. Немає програм, що задовольняли б мої потреби (10 %).
5. Не вмію працювати з комп'ютерною технікою (53 %).
6. Це питання мене не цікавить (6 %).

Широке використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, швидка зміна та модернізація технічного, програмного і ресурсного забезпечення вимагають удосконалення програм навчальних дисциплін і врахування особливостей застосування комп'ютерних технологій на заняттях і у позааудиторний час. Проте ці питання, та зокрема, використання ресурсів Internet в навчальному процесі педагогічного закладу вищої освіти є недостатньо дослідженими.

Мета статті. Метою дослідження є аналіз стану використання ресурсів мережі Internet студентами факультету фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (ТНПУ).

Методи дослідження. Для вирішення завдань дослідження використано методи теоретичного аналізу (з'ясування дослідженості проблеми, визначення недостатньо вивчених питань), бесіди та анкетування (виявлення особливостей використання ресурсів Internet майбутніми фахівцями), методи узагальнення і зведення даних (формулювання висновків).

Виклад основного матеріалу. Упродовж 2008/2009 н. р., 2013/2014 н.р., 2016/2017 н. р. було опитано студентів факультету фізичного виховання ТНПУ. Нижче наведено окремі дані та здійснено аналіз результатів цих досліджень. Частково матеріали дослідження висвітлені у матеріалах регіонального семінару «Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення» [6, с. 110–114].

Всі респонденти зазначили щоденне використання матеріалів мережі Internet. При цьому необхідно констатувати, що результати аналогічних досліджень, проведених у попередні роки, суттєво відрізнялися. У 2009 р. з матеріалами Internet щодня працювали орієнтовно 13,2 % студентів, у 2014 р. – 83,9 % [2, с. 83].

За останні роки значно змінилася й мета використання ресурсів Internet (рис. 1).

У 2014 р. для студентів домінуючим було виконання навчальних завдань (78,4 %). Сьогодні ці показники лише зросли, адже з числа майбутніх фахівців фізичної культури і спорту майже 93 % опитаних використовували Internet у процесі виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань (ІНДЗ), 62 % – для виконання практичних робіт, 55 % – виконання окремих завдань в контексті апробації елементів дистанційного навчання, 33 % – виконання курсових і магістерських робіт.

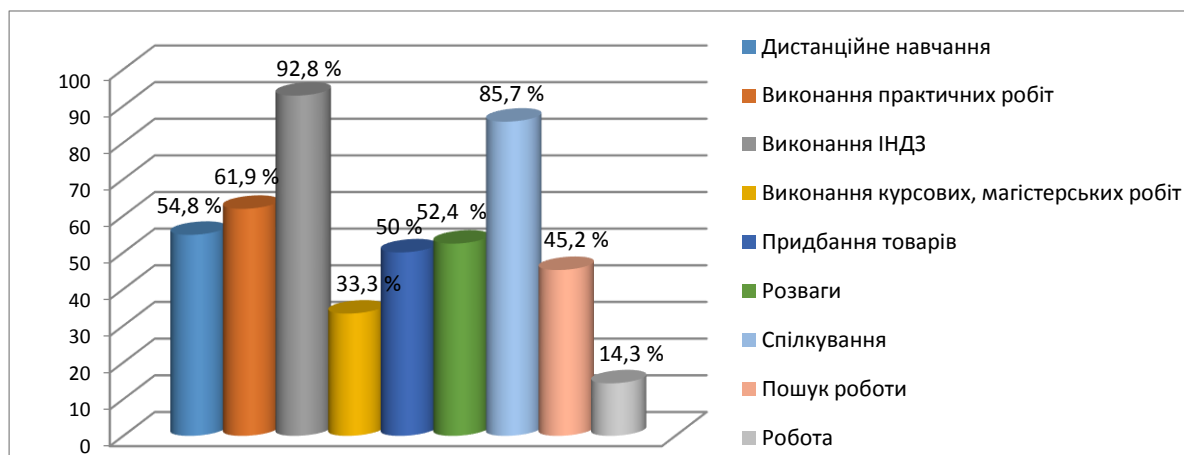

Рис. 1. Мета використання матеріалів мережі Internet студентами факультету фізичного виховання

У той же час, у 2014 р. Internet як засіб спілкування розглядали 27,5 %, розваг – 32,5 % студентів. За даними 2017 р. частка таких студентів відповідно становила 85,7 % і 52,4 %. Ці дані вказали на те, що за три роки більш ніж утричі зросла чисельність майбутніх вчителів фізичної культури та фахівців у галузі фізичної культури і спорту, які використовували Internet для спілкування. При цьому 78,6 % студентів спілкувалися з родиною, 92,8 % – з друзями, а основними засобами спілкування (рис. 2) були соціальні мережі «Facebook» (90,5 %), «Контакти» (76,8 %), «Instagram» (33,3 %); комунікаційна система «Skype» (88,1 %), електронна пошта (66,7 %).

Доречно також зазначити, що 47,6 % опитаних використовували Internet для пошуку друзів.

Дослідження 2009 р. і 2014 р. не передбачали питань щодо використання ресурсів мережі Internet з метою виконання завдань за місцем тимчасового чи постійного працевлаштування, проте пошук роботи був одним із аспектів опитування. У загальному, за даними 2009 р. лише 6,2 % студентів університету використовували Internet для працевлаштування. У 2014 р. їх частка становила 8,9 %. Опитування 2017 р. визначило, що вже 45,2 % студентів факультету фізичного виховання використовували Internet для пошуку роботи, а 14,3 % – як засіб «заробітку грошей». Графічно ці дані зображено на рисунках 1, 3 і вони дають підстави стверджувати, що в подальшому частка таких студентів збільшуватиметься.

У процесі дослідження нас також цікавило питання тривалості роботи в мережі Internet майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Окремі результати цього опитування зображено на рисунку 4.

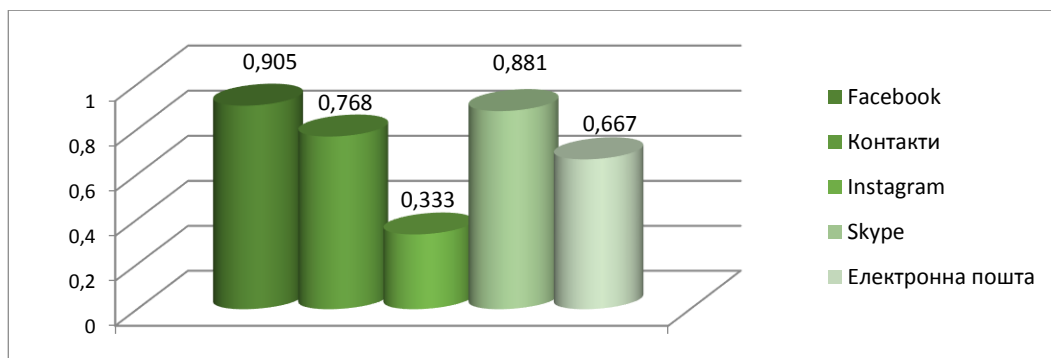

Рис. 2. Засоби електронного спілкування студентів

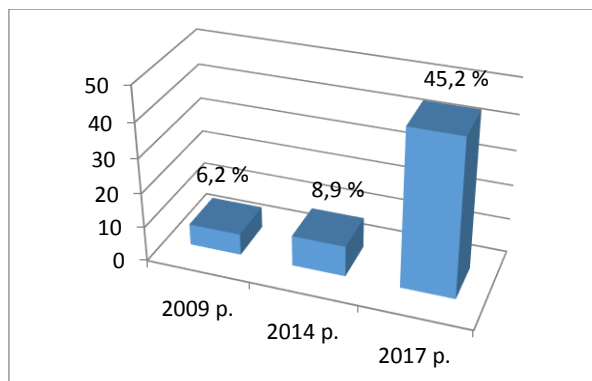

Рис. 3. Використання ресурсів мережі Internet з метою пошуку роботи

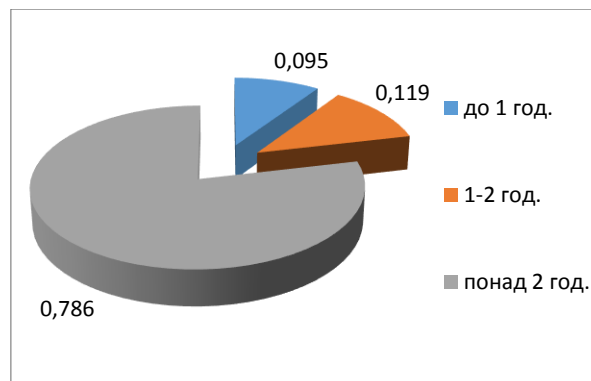

Рис. 4. Тривалість роботи майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в мережі Internet

Більшість студентів (78,6 %) зазначили, що щоденно працювали в мережі понад 2 год., і лише 6,2 % – менше 1 год. Проте, за даними 2009 р. і 2014 р. серед студентів університету, частка респондентів, які працювали в мережі понад 2 год., зменшувалась і становила відповідно 44,6 % та 11,7 % [1]. Очевидно, реалії сучасного життя стимулювали студентів частіше використовувати електронні засоби інформації у порівнянні з друкованими джерелами. Це і призвело до збільшення тривалості роботи у мережі Internet.

Тому було здійснено опитування студентів з питань доступності ресурсів мережі Internet. Незважаючи на високий рівень забезпечення факультету фізичного виховання та університету в цілому комп'ютерною технікою, 28,6 % респондентів вказали на труднощі доступу до мережі в навчальних лабораторіях факультету, 33,3 % – в інших аудиторіях, 30,9 % – на території університету (поза навчальними аудиторіями), 35,7 % – у гуртожитках.

При цьому абсолютним лідером серед пошукових систем став GOOGLE, який запропонував широке коло web-додатків, сервісів, спеціальних комунікативних систем, інструментів.

З числа опитаних, 90,5 % вказали, що найчастіше використовували електронні ресурси навчальних курсів у системі Moodle, 54,8 % – сайту університету, 45,2 % – сайту факультету, 42,8 % – електронної бібліотеки (рис. 5). Занепокоєння викликає недостатній рівень використання студентами матеріалів головної ресурсної бази – електронної бібліотеки університету.

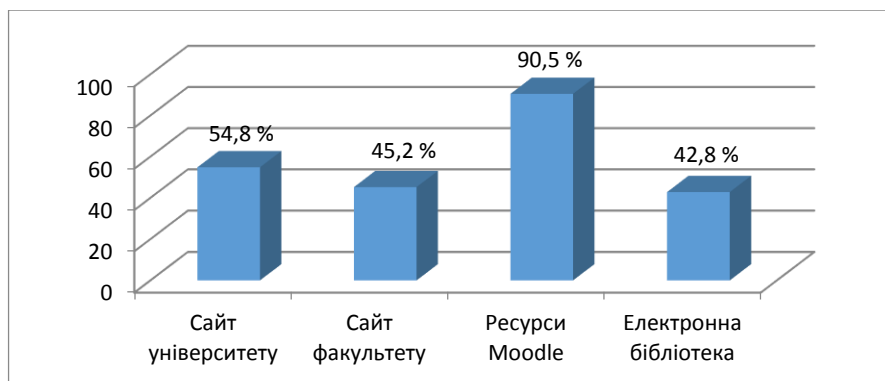

Рис. 5. Використання студентами електронних ресурсів університету

Враховуючи широкий спектр можливостей мережі Internet та інтересів майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, ми дослідили мету звернень до її ресурсів. У статті наведено дані лише щодо одного з аспектів цієї проблеми – використання електронних комплексів системи Moodle (рис. 6), який є домінантним на факультеті.

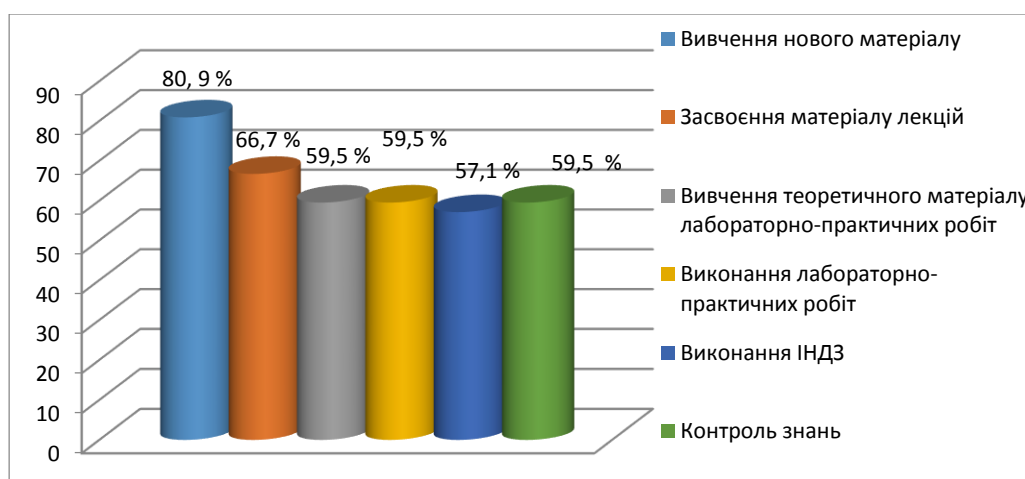

Рис. 6. Мета використання матеріалів системи Moodle

Найбільший відсоток студентів використовували систему Moodle для вивчення нового матеріалу (80,9 %). Так як на реалізацію цієї мети орієнтовані також засвоєння матеріалу лекцій (66,7 %) і вивчення теоретичного матеріалу лабораторно-практичних робіт (59,5%), можна стверджувати, що на даному етапі організації навчального процесу, визначальною для студентів була робота в Moodle для засвоєння теоретичного матеріалу. Окрім цього, по 59,5% опитаних використовували згадану систему для виконання лабораторно-практичних робіт і контролю знань. Дещо нижчий рівень активності спостерігався для виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань.

Опитування виявило, що лише 4,7 % студентів не використовували ресурси Moodle з навчально-пізнавальною метою.

Висновки.

1. За даними опитування 2017 р. майбутні фахівці фізичної культури і спорту, головним чином, використовували Internet у процесі виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань (92,8 %), практичних робіт (62 %), окремих завдань в контексті апробації елементів дистанційного навчання (55 %).

2. У 2016/2017 н.р. зросла частка студентів факультету фізичного виховання ТНПУ, які використовували Internet як засіб спілкування (85,7 %) і розваг (52,4 %), для пошуку роботи (45,2 %), як засіб праці (14,3 %). 78,6 % студентів щоденно працювали в мережі Internet понад 2 год., 6,2 % – менше 1 год.

3. Електронні ресурси навчальних курсів у системі Moodle використовували 90,5 % студентів, матеріали сайту університету – 54,8 %, сайту факультету – 45,2 %, електронної бібліотеки – 42,8 %.

Матеріали дослідження можуть бути використані науковцями для порівняння й узагальнення даних у різних закладах вищої освіти, формулювання висновків і рекомендацій з питань удосконалення навчального процесу засобами комп'ютерних технологій. Подальшого дослідження потребують питання зменшення рівня залежності майбутніх фахівців від ресурсної бази мережі Internet.

Список використаних джерел

1. Генсерук Г. Р. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до застосування інформаційних технологій у професійній діяльності: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Терноп. нац. пед. ун-т імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2005. 20 с.
2. Горбатюк Р., Туранов Ю., Рак В. Використання ресурсів мережі Інтернет студентами педагогічного вищого навчального закладу. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*: збірник наук. праць. Київ, 2015. Вип. 51. С. 80–86.
3. Кашуба В. А., Ивчатова Т. В. Контроль пространственной организации биозвеньев тела женщин первого зрелого возраста в процессе занятий оздоровительным фитнесом на основе использования информационной системы «PERFECT BODY». *Физическое воспитание студентов творческих специальностей*: сб. научн. тр.; [под ред. С.С. Ермакова]. Харьков: ХГАДИ (ХХПИ), 2004. № 2. С. 53–62.
4. Лядська О. Ю. Застосування комп'ютерної програми «Fitballtraining» для удосконалення організації фізкультурно-оздоровчих занять з жінками першого зрілого віку із застосуванням футболу. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 12. С. 76–80.
5. Маликов Н. В., Богдановская Н. В., Кузнецов А. А. Использование новых компьютерных технологий при оценке функциональной подготовленности и функционального состояния организма. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків, 2005. Вип. 8. С. 237–240.
6. Туранов Ю. О., Рак В. І. Використання комп'ютерних технологій майбутніми фахівцями фізичної культури і спорту. *Олімпійський рух на теренах Західної України – минуле та сьогодення*: другий регіональний науково-методичний семінар (Тернопіль, 22–23 грудня 2017 р.). Тернопіль: Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2017. С. 111–115.
7. Чухланцева Н. Застосування інформаційних технологій у галузі фізичної культури і спорту. *Спортивна наука України*. 2016. № 3 (73). С. 21–25.
8. Шандригось В. І. Організація навчальної роботи вчителя фізичної культури за допомогою комп'ютера: монографія. Тернопіль: Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка, 2005. 260 с.

References

1. Henseruk-H. R. *Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do zastosuvannya informatsiynykh tekhnolohiy u profesiyniy diyal'nosti* [Preparation of future teachers of physical culture for application of information technologies in professional activity]. avtoref. diss. kand. ped. nauk: 13.00.04 / Ternop. nats. ped. un-t imeni Volodymyra Hnatyuka. Ternopil', 2005. 20 p.
2. Horbatiuk R. Turanov Yu., Rak V. *Vykorystannya resursiv merezhi Internet studentamy pedahohichnoho vyshchoho navchal'noho zakladu* [Use of Internet resources by students of a pedagogical higher educational institution]. Naukovy chasopys natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 5. Pedahohichni nauky: realiyi ta perspektyvy: zbirnyk nauk. prats'. Kyiv, 2015, Vol. 51, pp. 80–86.
3. Kashuba V. A., Ivchatova T. V. *Kontrol' prostranstvennoi organizatsii biozven'ev tela zhenshchin pervogo zrelogo vozrasta v protsesse zanyatii ozdorovitel'nyim fitnessom na osnove ispol'zovaniya informatsionnoi sistemy «PERFECT BODY»* [Control of the spatial organization of biosites of the body of women of the first mature age in the course of occupations by fitness fitness based on the use of the «PERFECT BODY» information system]. Fizicheskoe vospitanie studentov tvorcheskikh spetsial'nostei: sb. nauchn. tr.; [pod red. S.S. Ermakova]. Khar'kov: KhGADI (KhKhPI), 2004, Vol. 2, pp. 53–62.
4. Lyads'ka O. Yu. *Zastosuvannya komp'yuternoyi prohramy «Fitballtraining» dlya udoskonalennya orhanizatsiyi fizkul'turno-ozdorovchyykh zanyat' z zhinkamy pershoho zriloho viku iz zastosuvannyam futbolu* [The use of the Fitballtraining computer program to improve the organization of physical education and fitness training with women of the first mature age using football.]. Pedahohika, psykholohiya ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannya i sportu, 2010, Vol. 12, pp. 76–80.
5. Malikov N. V., Bogdanovskaya N. V., Kuznetsov A. A. *Ispol'zovanie novikh komp'yuternykh tekhnologii pri otsenke funktsional'noi podgotovlennosti i funktsional'nogo sostoyaniya organizma* [Using new computer technologies in assessing the functional readiness and functional state of the body]. Slobozhans'kyi naukovy-sportyvnyy visnyk. Kharkiv, 2005, Vol. 8, pp. 237–240.
6. Turanov Yu. O., Rak V. I. *Vykorystannya komp'yuternykh tekhnolohiy maybutnimi fakhivtsyamy fizychnoyi kul'tury i sportu* [Use of computer technologies by future specialists in physical culture and sports]. Olimpiys'kyi rukh na terenakh Zakhidnoyi Ukrainy – mynule ta s'ohodennya: druhyi rehional'nyy naukovy-metodychnyy seminar (Ternopil', 22–23 hrudnya 2017 r.). Ternopil': Ternop. nats. ped. un-t im. V. Hnatyuka, 2017, pp. 111–115.
7. Chukhlantseva N. *Zastosuvannya informatsiynykh tekhnolohiy u haluzi fizychnoyi kul'tury i sportu* [Application of information technologies in the field of physical culture and sports]. Sportyvna nauka Ukrainy, 2016, Vol. 3 (73). pp. 21–25.
8. Shandryhos' V. I. *Orhanizatsiya navchal'noyi roboty vchytelya fizychnoyi kul'tury za dopomohoyu komp'yutera* [Organization of the educational work of a teacher of physical education with the help of a computer]. Monohrafiya. Ternopil': Ternop. nats. ped. un-t im. V. Hnatyuka, 2005, 260 p.

USE OF THE RESOURCES OF INTERNET NETWORK BY FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL EDUCATION AND SPECIALISTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Yu.O. Turanov

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

V.I. Rak

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, Ukraine

Abstract. The aspects of the use of the materials of the Internet network by future teachers of physical education in Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University for the period of 2008/2009, 2013/2014, 2016/2017 academic years were revealed. In particular, the aim of the use of the Internet-resources (distance learning, preparation of practical, course and master papers and individual educational-scientific projects, purchase of good, communication, job search, etc.), means of electronic communication, duration of the work in the network, use of electronic resources of the university (websites of the educational institution and faculties, materials Moodle, electronic library), availability of the Internet network to future specialist in physical education and sport, were studied. It was found that the purpose of Internet resources use has changed. According to the data of the study held in 2017, the number of students who saw the Internet as means of communication increased three times (78,6 % – communicated with family, 92,8 % – with friends). Main means of communication were social networks “Facebook”(90,5 %), “Vkontakte”(76,8 %), “Instagram” (33,3 %); communication system «Skype» (88,1 %), e-mail (66,7 %).

47,6% respondents used the Internet for friends search, 45,2% for job search, 14,3% as a means of earning. Google became the absolute leader among the search engines.

90,5% students used electronic resources of educational courses in the Moodle system, 54,8% – materials of the university website, 45,2% - of the faculty website. Insufficient level of the use of the materials of the main resource base – an electronic library of by future students (42,8%) was found.

It was found that from the beginning of the research the percentage of the students who worked in the network daily for more than 2 hours increased to 78,6%. In 2017 only 6,2% respondents used the Internet for less than 1 hour.

The material of the study may be used by the scientists for comparison and generalization of data in higher educational institutions.

Keywords: teacher of physical education, the Internet network, electronic resources, means of communication, Moodle.